

Notat

MILJØMINISTERIET

By- og Landskabsstyrelsen

Vand
J.nr. BLS-401-00117
Ref. MEBRA/VPL
Den 14. april 2009

Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 5 om L 150 og L 151 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 3. april 2009

VANDSEKTORLOVEN L 150

§ 2 Definitioner - serviceselskaber:

DANVA rejser spørgsmålet om, hvorfor der ikke er indsat en definition af serviceselskaber i forslaget til vandsektorlov.

Ved servicefunktioner forstås anvendelse af fælles tegnestue, projekteringsafdeling, maskinpark, it-systemer, driftspersonale, biler, opkrævningsfunktioner og andre administrative funktioner og lignende. Sådanne funktioner kan placeres i et selvstændigt selskab – ofte således at der opnås synergieffekter sammen med andre forsyningsarter som el, varme m.v. Der kan også være tale om, at hele en forsynings bemanning placeres i serviceselskabet, således at dette løser alle opgaver for de anlægsejende selskaber. Der er ikke en entydig definition af, hvad et serviceselskab er og hvilke opgaver det helt præcist udfører. Det vil derfor ikke være hensigtsmæssigt at definere et serviceselskab i selve lovteksten.

§ 6 Prisloftet:

DANVA ønsker oplyst, om tømningensordninger indgår i prisloftet og i givet fald hvordan.

Tømningensordninger er ikke en spildevandsforsyningsaktivitet. Selvom det med L151 (samleloven) foreslås at lade vandselskabet varetage tømningensordninger, skal tømningensordningen fortsat hvile i sig selv, dvs. de opkrævede bidrag hos brugerne skal finansiere de omkostninger, der er forbundet med vandselskabets varetagelse af tømningensordningen uafhængigt af vandselskabets almindelige spildevandsforsyningsaktiviteter. Bidrag fra tømningensordningen indgår således ikke i prisloftet, men hvis en spildevandsforsyning modtager betaling fra en tømningensordning for at behandle spildevand/slam, skal indtægten naturligvis behandles på lige fod med andre indtægter.

§ 12 Forbrugerindflydelse:

DANVA ønsker oplyst, om der er større demokratisk beskyttelse af forbrugerne i et kommunalt selskab i forhold til forbrugerne i et privat selskab i en multiforsyningskoncern.

Vandsektorloven fastsætter ikke en nærmere regulering af forbrugerindflydelsen i vandselskaberne, men indeholder en bemyndigelse til ministeren om at fastsætte nærmere regler. Ved en eventuel udnyttelse af bemyndigelsen er der en lang række spørgsmål, der skal tages højde for bl.a., hvor mange stemmer den enkelte forbruger skal have. Det har betydning i forhold til selskaber, der f.eks.

også leverer el, hvor der allerede er valgt forbrugerrepræsentanter. Det skal overvejes, om forbrugerne så alene vælge repræsentanter til moderselskabets bestyrelse, hvis der er flere selskaber i samme koncern. Endvidere skal det overvejes, om selskaber, der er kommunalt ejede eller forbrugerejede, også skal have forbrugerrepræsentation.

§ 14 Offentlighed:

DANVA ønsker bekræftet, at § 14 i lovforslaget skal forstås sådan, at serviceselskaber oprettet i henhold til lovforslagets § 19, stk. 3, ikke er omfattet af offentlighedsloven.

Lovforslagets § 14 fastsætter, at offentlighedsloven gælder for vandselskaber, der er omfattet af lovens § 2, stk. 1, nr. 1, dvs. alle vand- og spildevandsforsyningsvirksomheder og vandselskaber, der på lovens ikrafttrædelsestidspunkt er ejet af en kommune.

Offentlighedsloven gælder således efter lovforslaget ikke for serviceselskaber, idet disse ikke er forsyningsselskaber.

Den retstilstand, som vandsektorlovforslaget fastlægger, er parallel til retstilstanden på el-området. Dog findes bestemmelsen om, at offentlighedsloven gælder for elforsyningsvirksomheder, i selve offentlighedsloven og således ikke i elforsyningsloven.

§ 15 Tvungen selskabsgørelse

a Inddrivelse af restancer

Se under L 151 - inddrivelse af restancer.

b Udførelse af serviceopgaver

DANVA ønsker afklaret, i hvilket omfang kommunerne kan udføre serviceopgaver for vandselskaberne efter udskillelsen af vand- og spildevandsforsyningen, og hvilke serviceopgaver dette i givet fald vil være.

Lovforslaget skal sikre adskillelse mellem myndigheds- og driftsansvar gennem en udskillelse af de kommunale forsyninger fra den kommunale forvaltning. Netop fordi hensigten med lovforslaget er adskillelse af ansvarsområderne, er det en naturlig konsekvens af lovforslaget, at kommunerne ikke kan udføre servicefunktioner for et vandselskab. Der er derfor ikke hjemmel i lovforslaget til en fortsat kommunal varetagelse af disse funktioner efter lovens ikrafttræden.

§ 16 Kommunernes garantistillelse:

DANVA spørger, om det er hensigten at ophæve lånebekendtgørelsen, således at den ikke omfatter kommunalt ejede selskaber, og bestemmelsen dermed giver kommuner adgang til at stille sikkerhed for lån.

Det er hensigten med bestemmelsen, at den kommunale lånegaranti skal kunne udnyttes af alle selskaber uanset ejerforhold. På baggrund af DANVA's bemærkninger undersøges nærmere, om der er behov for en præcisering.

§ 19 Serviceselskaber

a + b

DANVA ønsker oplyst, hvem serviceselskaber, der er oprettet med hjemmel i vandsektorloven, kan udføre serviceopgaver for.

Den foreslåede bestemmelse i § 19, stk. 3, om serviceselskabers mulighed for at varetage opgaver efter andre regelsæt er udtømmende. Efter lovforslagets fremsættelse er det dog blevet påpeget, at der kan være behov for, at serviceselskaber også kan servicere selskaber, der udfører aktiviteter forbundet med affaldshåndtering. Der vil derfor blive fremsat et ændringsforslag til lovforslaget, som giver mulighed for etablering af serviceselskaber, der kan varetage serviceopgaver for aktiviteter forbundet med affaldshåndtering. For så vidt angår muligheden for at etablere et serviceselskab, der er ejet af to kommuner i fællesskab, er den ikke reguleret i § 19, stk. 3. Da hensigten med lovforslaget er at sikre adskillelsen af myndigheds- og driftsansvar, vil det være naturligt at mindre kommuner vil vælge at etablere fælles serviceselskaber. Den mulighed vil blive indarbejdet, så den fremgår af ændringsforslaget.

c 1 kostpris:

DANVA anfører, at det følger af indberetningsbekendtgørelsen, der gælder på el- og varmforsyningsområdet, at den omfatter fælles servicevirksomheder, som indgår i en koncernstruktur med el- og varmforsyningsområdet. Disse serviceselskaber kan afregne til markedsprisen, selvom denne overstiger de faktiske omkostninger, men kan ikke afregne til de faktiske omkostninger, såfremt disse overstiger markedsprisen.

DANVA anmoder på den baggrund bl.a. om en besvarelse af, om der på vand- og spildevandsområdet er behov for regulering, der afviger fra el- og varmforsyningsområdet i relation til prisfastsættelsen i serviceselskaber.

Hensynet bag § 19, stk. 4 og 5, i lovforslaget om vandsektoren er at sikre, at forsyningsarterne betaler for deres ressourcetræk på servicefunktionerne, således at forbrugerne ikke indirekte kommer til at betale for ydelser, de ikke modtager. Når det er anført i bemærkningerne, at serviceselskaber, der er kommunalt ejede, ikke kan opkræve mere end kostprisen, skyldes det bl.a., at det ikke er en kommunal opgave at drive virksomhed med fortjeneste for øje.

På baggrund af DANVA's bemærkninger vil det blive undersøgt nærmere, om der er behov for en uddybning af sammenhængen med reglerne på el- og varmforsyningsområdet i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

c 2 Den interne overvågningsordning:

DANVA ønsker nærmere belyst, hvad formålet med overvågningsordningen er, og hvilke forhold ordningen skal regulere og sikre.

Den foreslåede overvågningsordning har til formål at sikre kontrollen af, at et vandselskab ikke køber for dyrt eller sælger for billigt og derved overfører midler til interesseforbundne selskaber. Den skal sikre, at den pris vandselskabets kunder betaler, ikke belastes af unødvendige omkostninger for selskabet. Det er et overordnet princip, at alle aftaler skal være indgået til varetagelse af selskabets interesser og således, at hverken kunder eller leverandører diskrimineres. Det vurderes derfor uproblematisk at anvende betegnelsen "interne overvågning" i forbindelse med et vandselskabs indgåelse af aftaler, uanset at andre forsyningsområder også anvender en tilsvarende betegnelse for ordninger på disse forsyningsområder.

De skatteretlige regler regulerer det skattemæssige regnskab og ikke den pris, som vandselskaber køber eller sælger ydelser for, og dermed den pris, som vandselskabets kunder betaler.

§ 19/20 m.fl.:

DANVA ønsker bekræftet, at det sikres, at vandselskaberne, på betingelse af at der ikke er fælles hæftelse må indgå aftaler om rentenetting.

Spørgsmålet er ikke reguleret af de to lovforslag, og de nærmere regler om cashpool-ordninger og rentenetting skal fastsættes i de opfølgende bekendtgørelser, som forligskredsen inddrages i.

§ 31 Ikrafttrædelse:

DANVA ønsker bekræftet, at prisloftet ikke gælder fra den 1. juli 2009 og beder om, at det overvejes, om der skal ske en præcisering af ikrafttrædelsestidspunktet.

Når visse bestemmelser træder i kraft den 1. juli 2009 skyldes det, at nogle af lovens initiativer skal være igangsat eller være på plads inden den 1. januar 2010. Således skal prisloftet for året 2010 være fastsat inden den 1. januar 2010. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 8, at prisloftet vil blive fastsat med virkning fra 1. januar 2010. Det fremgår endvidere, at prisloftet for 2010 fastsættes af vandselskaberne selv, idet Forsyningssekretariatet, der etableres i anden halvdel af 2009, ikke vil kunne nå at udmelde prislofter for 2010. På denne baggrund vurderes der ikke at være behov for yderligere præcisering af ikrafttrædelsestidspunktet for prisloftsreguleringen.

§ 34 Tjenestemænd:

DANVA spørger, om lovforslagets § 34 om tjenestemandforhold også omfatter udlån til serviceselskaber.

Det fremgår af lovforslagets § 34, at de kommunalt ansatte tjenestemænd, der gør tjeneste i en kommunal forsyningsvirksomhed omfattet af vandsektorloven på tidspunktet for kommunens etablering af de selskaber, som nødvendiggøres af vandsektorloven, er forpligtet til at gøre tjeneste i et eller flere af disse selskaber med bevarelse af deres ansættelsesforhold til kommunen. Endvidere fremgår det, at de pågældende selskaber skal tilbyde tjenestemændene ansættelse i de pågældende selskaber.

Med vandsektorlovforslaget stilles der ikke krav til selskabsmodellen ved selskabsudskillelsen af de kommunale forsyninger. Den enkelte kommune kan således bl.a. vælge om forsyningen skal etableres som en holdingkonstruktion med et serviceselskab og et eller flere vandselskaber. Vælger en kommune en model med et serviceselskab, vil serviceselskabet således være nødvendiggjort af den valgte selskabsmodel, som er en konsekvens af kravet om selskabsudskillelse. Dermed vil lovforslagets bestemmelser om tjenestemandforhold også gælde for serviceselskabet.

SAMLELOVEN L 151 (konsekvenser af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold)

Lov om betalingsregler for spildevandsanlæg

a

DANVA spørger, om loven ikke skal afspejle, at spildevandsforsyningers udgifter til Forsyningssekretariatet også skal indeholdes i spildevandsbidragene.

Den gældende lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. indeholder ikke en specificeret opremsning af de udgiftstyper, som kan indregnes i bidrag fra brugerne. Loven fastsætter således

alene, at bidragene dækker udgifter til *udførelse, drift og vedligeholdelse* af forsyningens anlæg. Disse "samlebegreber" dækker således over alle udgifter, som er nødvendige for at drive spildevandsforsyning, herunder udgifter, som en forsyning er pålagt ved anden lov, f.eks. spildevandsafgiften efter lov om afgift af spildevand. Da forsyningerne via vandsektorlovsforslagets § 10 pålægges at betale til Forsyningssekretariatet, er disse udgifter tilsvarende udgifter, som skal indeholdes i bidragene, der opkræves hos brugerne. Den gældende formulering er således videreført i L 151. Der er dog foretaget en udvidelse af bestemmelsen, således at udgifter til opgaver under Vandsektorlovens Teknologiuudviklingsfond eksplicit er nævnt, idet disse udgifter ikke tilsvarende kan betragtes som nødvendige forsyningsudgifter.

b

DANVA påpeger, at der kan være risiko for, at der som konsekvens af vandsektorlovens formuleringer om prisloftet skal etableres to selskaber for at kunne anvende to forskellige takster for to forskellige forsyningsområder inden for ét selskab. DANVA beder derfor om, at det præciseres i lovtæst og bemærkninger, at det vil være muligt at fusionere og sammenlægge selskaber i vandsektoren, uden at dette i sig selv kræver etablering af yderligere selskaber.

Det gældende betalingsprincip på spildevandsområdet bygger på solidaritetsprincippet, hvorefter der betales ens takst inden for en forsyning. Dette princip er foreslået videreført, således at der fastsættes en takst inden for et vandselskab.

Den foreslåede prisloftsregulering medfører, at der skal fastsættes et prisloft for hver forsyningsart i et vandselskab, dvs. et for vandforsyning og et for spildevandsforsyning. Selskabet fastsætter derefter taksten for vand eller spildevand under overholdelse af det udmeldte prisloft. Denne udformning af prisloftmodellen er valgt for at videreføre det gældende solidaritetsprincip på spildevandsområdet og for at det skal være så administrativt enkelt som muligt for Forsyningssekretariatet at fastsætte prisloftet for det enkelte selskab. Dermed sikres samtidig den størst mulige gennemsigtighed i prisloftets sammensætning for den enkelte forbruger. Såfremt to selskaber ønsker at samarbejde, er dette muligt (f.eks. gennem et holdingselskab), og der vil fortsat kunne fastsættes forskellige takster i hvert selskab. Denne mulighed kan f.eks. udnyttes, hvis der ønskes opretholdt forskelle i taksten fra kommune til kommune.

Vandforsyningsloven

a

DANVA spørger, med hvilket selvstændigt formål den kommunale godkendelse ønskes fastholdt, når den kommunale godkendelse skal ske i overensstemmelse med det udmeldte prisloft.

Formålet er at fastholde en sammenhæng mellem den politiske fastlæggelse af servicemål mv. og takstfastsættelsen.

b

DANVA spørger, om det kan bekræftes, at vandforsyningslovens begreb "almene vandforsyningsanlæg" i relation til, hvilken kommune der skal godkende taksten, skal opfattes som et "vandselskab" som juridisk enhed og defineret i vandsektorloven.

Det kan bekræftes, at taksten kun skal godkendes i vandselskabets hjemstedskommune.

Inddrivelse af restancer

DANVA ønsker at det bekræftes, at den foreslåede ophævelse af de offentlige forsyningsvirksomheders fortrinsstilling i betalingsloven og vandforsyningsloven er sket for at sidestille offentlige og private vand- og spildevandsforsyninger.

Det er korrekt, at den foreslåede ophævelse af de offentlige forsyningsvirksomheders fortrinsstilling har til formål at sidestille de offentlige og private vand- og spildevandsforsyninger. For så vidt angår udpantningsretten er de regler der er ophævet i betalingsloven og vandforsyningsloven, erstattet af tilsvarende regler i inddrivelsesloven. Det betyder, at 100% kommunalt ejede vand- eller spildevandsforsyninger skal anvende SKAT til at inddrive restancer. Da formålet med at samle inddrivelse af gæld til det offentlige i SKAT bl.a. var at sikre en enstrenget inddrivelse af restancer, bør de kommunalt ejede vand- og spildevandsforsyninger ikke have valgmulighed i forhold til, hvem der skal inddrive restancer.

Skatteministerens bidrag til kommentar til DANVA's henvendelse af 1. april 2009 til Miljø- og Planlægningsudvalget:

By- og Landskabsstyrelsen har til brug for besvarelsen af den del af DANVA's henvendelse, der vedrører "Beskatning af forsyninger", "Skattemæssige forhold i øvrigt" og "Omstruktureringer m.v.", indhentet bidrag fra skatteministeren.

Skatteministeren oplyser følgende:

"Beskatning af forsyninger

DANVA har stillet en række spørgsmål, der i deres essens handler om, at de mener, at vand- og spildevandsforsyninger er almennyttige, hvorfor den hidtidige skattefrihed bør opretholdes under en eller anden form.

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten indgik den 1. februar 2007 en aftale om en mere effektiv vandsektor. Den overordnede hensigt bag den indgåede aftale er at opnå en mere professionel og effektiv drift af vandsektoren. Dette opnås bedst ved et krav om, at driften skal ske i selskabsform og med en almindelig beskatning. Som et element i aftalen indgik således, at vand- og spildevandsforsyninger skal underlægges de almindelige regler for selskaber om skattepligt. Hermed tvinges vand- og spildevandsforsyningerne til at tænke mere professionelt. Der foreligger med andre ord en politisk beslutning om, at vand- og spildevandsforsyninger skal være skattepligtige og at skattepligten skal følge de regler, der gælder for selskaber.

En sådan skattepligt betyder, at der skal betales en skat på 25 pct. af et opgjort overskud. Skattepligten vil dog ikke nødvendigvis udløse en skattebetaling, idet forsyningerne langt hen ad vejen vil kunne investere sig ud af skattebetalingen. Det kan dog ikke udelukkes, at der vil skulle betales skat. Det kan f.eks. være tilfældet i år, hvor der er store engangsindtægter. Selskaber kan ikke ved indkomstopgørelsen foretage fradrag for midler, der henlægges med henblik på fremtidige investeringer.

I dag er forbrugerne via høje takster med til at finansiere store anlæg som straksafskrives regnskabsmæssigt, uanset at disse reelt har en lang levetid (holdbarhed). Med skattepligten vil store anlæg ikke kunne straksafskrives skattemæssigt. I stedet vil de almindelige afskrivningsregler finde anvendelse. Dette indebærer en forskel i den tidsmæssige udstrækning af afskrivningerne. Det forhold, at der ikke kan straksafskrives skattemæssigt, betyder, at der vil kunne udløses en skattebetaling. Men dette vil tvinge forsyningerne til at tænke mere rationelt og erhvervsmæssigt til gavn for forbrugerne. F.eks. kan man nedsætte taksterne for forbrugerne, således at de mere svarer til, hvad der løbende er behov for. Herved bliver indtægterne lavere og dermed nedsættes en eventuel skattepligtig indkomst. Finansiering af større investeringer kan i stedet ske efter samme model, som den andre erhvervsvirksomheder anvender, nemlig gennem optagelse af lån. Herved sker finansieringen via tredjemand, f.eks. en bank og ikke via forbrugerne.

Hvorvidt en vand- eller spildevandsforsyning, der drives i selskabsform kan udbetale udbytte er ikke et skattemæssigt spørgsmål. Aktie og anpartsselskabsloven indeholder regler om udbetaling af udbytte til aktionærerne, herunder hvilke midler der kan anvendes til udbytteudlodning. Medmindre der andet sted i lovgivning måtte være fastsat et forbud med udlodning af udbytte, vil der således efter de nævnte selskabsretlige regler kunne ske udbytteudlodning.

Det er opfattelsen, at vand- og spildevandsforsyninger ikke i skattemæssig henseende kan anses for almenyttige. Vandsektorens formål er reelt set at levere henholdsvis bortlede vand. Forsyningerne gør ikke dette gratis. Der er tværtimod tale om levering af en vare/ydelse, som der betales for. Forsyningerne varetager således økonomiske og erhvervmæssige interesser. De sælger en vare/ydelse. Der er ikke tale om udlodninger, men om handel. Vandforsyninger, der under gældende regler er organiseret som foreninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, er skattepligtige af indtægt ved erhvervmæssig virksomhed – det gælder også deres omsætning med vandforbrugerne.

Skattemæssige forhold i øvrigt

DANVA spørger til skattemæssige indgangsværdier.

Hvilke værdier, der skal anvendes ved forsyningernes overgang til skattepligt eller overgang til en anden skattepligtsbestemmelse, inklusive den foreslåede nye bestemmelse for vand- og spildevandsforsyninger, følger af reglerne i selskabsskattelovens §§ 5 B-D. Hovedreglen er, at aktiverne skal sættes til handelsværdien på overgangstidspunktet. Er overgangen omfattet af selskabsskattelovens § 5 C, indtrædes i aktivernes oprindelige anskaffelsessum og de hidtidige afskrivninger. Disse regler gælder, uanset om overgangen sker før eller efter den 1. januar 2010. Som det fremgår, kan forsyningerne ikke anvende nedskrevne genanskaffelsespriser som sådan, som indgangsværdier. Det vil kræve, at det kan dokumenteres, at det således opgjorte beløb svarer til aktivets handelsværdi.

Henvisningen i bemærkningerne til opdelingen city/by/land/ går på, at handelsværdien kan være påvirket heraf.

Omstruktureringer m.v.

DANVA mener, at der bør gives mulighed for vederlagsfri overdragelse mellem forbrugerejede forsyninger og fra forbrugerejet til kommunalt ejede forsyninger. Endvidere ønskes en amnesti-regel, således at forsyninger, der har opført sig som omfattet af skattefrihedsbestemmelsen, uagtet at de ikke opfyldte betingelserne herfor, får mulighed for at anvende overgangsreglen i § 20 i L 151. Endelig ønskes overgangsreglen i § 20 ændret, således at overdragelse udover skattefrihed også giver mulighed for vederlagsfri overdragelser.

Det er bevidst, at overgangsreglen i § 19 i L 151 er udformet således at den har et begrænset anvendelsesområde og kun omfatter overgang fra kommune til forbrugerejet forsyning. Det er kun kommuner, der er pålagt et krav om udskillelse. Når overgangen skal ske inden 1. januar 2010 er begrundelsen, at kravet om, at kommunerne skal have udskilt deres forsyninger, træder i kraft den 1. januar 2010.

Betingelserne for skattefrihed efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4 fremgår klart af bestemmelsen. Det er selvfølgelig beklageligt, at der kan være vandforsyninger, der har henført sig til bestemmelsen uden at opfylde betingelserne. Men blot at give en generel amnesti vil ikke være den rette måde at imødegå dette problem på.

Overgangsreglen i § 20 har til formål at give mulighed for skattefrie omstruktureringer, selv om omstruktureringerne falder uden for fusionsskattelovens regler. Det er ikke en regel om adgang til at yde gaver uden skattemæssige konsekvenser.”

